

Svartid for vitaminanalyser

Fürst har valgt å analysere de fettløselige vitaminene (A, D, E og K) med massespektrometrisk metode (LC-MS-MS). Dette gjøres primært av hensyn til kvaliteten på analysene, men også fordi det ikke finnes alternative metoder for enkelte av vitaminene. LC-MS-MS metodene er delvis manuelle og krever derfor lenger tid enn de vanligste rutineanalysene våre.

Prøver som kommer inn til laboratoriet før kl. 17 (dag 0), vil bli preparert og satt opp til analyse påfølgende dag (dag 1). Pga. lang analysetid blir svarene først tilgjengelig for bioingeniørene ett døgn senere, dvs. dag 2. De skal deretter vurdere analysekurvene og godkjenne svaret for svaroverføring. Den absolutt korteste svartiden for vitaminene er derfor 2 dager etter mottak av prøven.

Ytterligere noen variabler spiller inn, som hvilke andre analyser som skal gjøres i prøvematerialet og hvilken ukedag prøven kommer til laboratoriet. Prøver som kommer inn sent onsdag, samt torsdag og fredag, vil ikke være ferdige før påfølgende mandag.

Hvis det er rekvirert mange analyser på en prøve, kan det være hensiktsmessig å ta et ekstra serumrør dersom vi også skal analysere vitaminer i prøven. Vi vil da kunne sette rør nr. 2 direkte i produksjon for vitamineneanalysene, og dermed spare inn én dag.

Instrumenter for LC-MS-MS er komplekse. Selv om vi vanligvis har tilstrekkelig kapasitet for å håndtere prøvevolumet, vil vi i blant oppleve uregelmessigheter i driften som kan gi forsinkelser i svarutgivelsen.

Med vennlig hilsen

Marie Buchmann
Medisinsk direktør, dr. med

Håvard Selby Ebbestad
Adm. direktør

Ny testmetode for seksuelt overførbare sykdommer (SOS)

I september innfører Fürst en ny, mer sensitiv og spesifikk testmetode for *Chlamydia trachomatis*, *Neisseria gonorrhoea*, *Mycoplasma genitalium* og *Trichomonas vaginalis*.

Den nye metoden krever eget prøvetakingsutstyr. Prøvetakingsrørene (Aptima-rør) inneholder buffer som lyserer bakterieceller og gjør DNA/RNA tilgjengelig for analyse. Prøvetakingsrørene kan ikke benyttes til dyrkningsanalyser. Ved symptomer på gonoré må det derfor i tillegg sendes inn egen prøve hvor en benytter Copan eSwab.

Se oppdatert informasjon på furst.no – nyheter

Kontaktinformasjon

KUNDESTØTTE:

22 90 96 66, kundestotte@furst.no
(svartjeneste, prøvetaking, forsendelse, etter-rekvirering)

MARKED OG IT-SUPPORT:

22 90 96 69, marked_support@furst.no
(elektronisk rekvirering & svaroverføring, Fürst Forum)

LEGESPESIALISTER – VAKTTELEFON:

Medisinsk biokjemi: 22 90 95 50
Medisinsk mikrobiologi: 22 90 95 77
Patologi: 22 99 65 50

Se oversikt og kontaktinformasjon til våre legespesialister og medhjelpere på Forum og IT Support på furstforum.no

Postboks 158 Alnabru, NO-0614 Oslo
Tlf: 22 90 95 00 Faks: 22 90 96 06
post@furst.no

Besøksadresse: Søren Bulls vei 25, 1051 Oslo

furst.no
furstforum.no

03

SEPTEMBER
2017

FÜRST

INFO

Informasjonsbulletin fra Fürst Medisinsk Laboratorium

løpenr 110

Les mer om:

- Hemolyse – en hyppig preanalytisk feilkilde
- Forum Fleks – papirløs rekvirering
- Strekkode-etikett på EDTA-rør
- Svartid for vitaminanalyser
- Ny testmetode for seksuelt overførbare sykdommer

Hemolyse – en hyppig preanalytisk feilkilde

Hemolyse er en hyppig preanalytisk feilkilde og fører til at mange prøver må tas på nytt. Dette er både tidkrevende og kostbart. Hemolyse i prøven oppstår oftest under prøvetaking og prøvebehandling, men kan også skyldes at prøvetakingsrøret eksponeres for sterk varme, kulde eller forhold hos pasienten.

Prøven kan være hemolysert uten at dette er synlig. Måling av hemoglobinkonsentrasjonen (H-indeks) i serum eller plasma gir derfor et mer pålitelig mål for hemolyse enn visuell inspeksjon av prøvematerialet. Automasjonsløsningen hos Fürst utfører en slik kontroll på alle prøver.

Årsaker til hemolyse ved prøvetaking og prøvebehandling kan være:

- Feil størrelse på prøvetakingskanyle i forhold til rørstørrelse. Kombinasjon av stram stase, tynne kanyler og prøvetakingsrør med stort volum øker blodets hastighet gjennom kanylen, hvilket øker risikoen for hemolyse.
- Lang fyllingstid (blodet renner sakte inn i røret).
- For lang stasetid.
- Ufullstendig fylling av gelrør.
- Ikke latt antiseptiske midler for vask av stikksted tørke før prøvetaking.
- Feil temperatur på prøvetakingsrør. Rørene skal lagres i romtemperatur.
- Prøve stått på is.
- Prøvetakingsrøret har blitt «ristet» i stedet for forsiktig blandet.
- Prøven har stått for kort tid til koagulering. **Generell regel er at serumprøver skal stå minimum 30 minutter – maksimum 2 timer i romtemperatur før sentrifugering.** For tidlig sentrifugering kan føre til hemolyse og fibrintråder i prøven.

Forum Fleks – papirløs rekvirering

Vår nye versjon av Fürst Forum, «Fürst Forum Fleks» gjør det mulig med papirløs rekvirering. Selve rekvireringsmodulen i Fürst Forum er uforandret, men i stedet for å skrive ut følgeskriv, vil man nå kun skrive ut etiketter til merking av prøverør. Bestillingen overføres elektronisk som tidligere. I tillegg inneholder etikettene all relevant informasjon om bestillingen, hvilket gjør følgeskrivene overflødige. Dersom legekantoret likevel ønsker følgeskrivet for internt bruk så er dette fremdeles mulig.

Etikettene vil primært skrives ut hos medarbeiderne på laboratoriet. I prøvetakingsmodulen finner man opplysninger om hvilke type og antall rør som skal følge bestillingen, tapperekkefølge og annen nødvendig informasjon knyttet til prøvetakingen. Det er også mulig å skrive ut etiketter for prøver som skal analyseres lokalt på legekantoret.

Etiketter til prøver som vanligvis tas av legen (f. eks. mikrobiologiske dyrkningsprøver) kan skrives ut på egen etikettskriver inne hos legen. På disse etikettene følger det med tilleggsinformasjon som f. eks. lokalisasjon.

Målet med Fürst Forum Fleks er å tilpasse oss legekantorenes rutiner i forhold til rekvirering, utskrift av etiketter og merking av prøverør. Fürst Forum Fleks skal være både pasientsikkert og tidseffektivt. Les mer om Fürst Forum Fleks: furstforum.no

Hvis ditt legekantor ønsker Forum Fleks, kan dere kontakte markedsavdelingen på epost: marked_support@furst.no eller på tlf.: 22 90 96 69.

I de fleste tilfellene må vi ut på legekantoret for å installere etikettskrivere og koble dette opp mot Fürst Forum Fleks. For tiden har vi stor pågang og vil trenge noe tid for å koordinere nye installasjoner, men vi jobber så raskt vi kan og tar gjerne imot nye bestillinger.

Plassering av strekkode-etikett på EDTA rør

For å unngå forsinkelse av prøvesvar er det viktig at etiketten plasseres loddrett utenpå fabrikantens etikett og ikke for langt ned på røret. Feil plassering av etiketten medfører om-merking for at etiketten skal kunne leses av våre maskiner. Det er også viktig å forsikre seg om at etiketten er skikkelig festet.

Etikett fra følgeskriv/rekvisisjon

Plasser øvre kant av etiketten kant i kant med fabrikantens etikett.

Obs. ikke for langt ned!

Etikett fra etikettskriver

Plasser øvre kant av etiketten i underkant av korken.

Obs. ikke for langt ned!